

Posudek oponenta disertační práce studenta MUDr. Lud'ka Fialy
The role of endometriosis in the development of dyspareunia and algopareunia
předkládané v roce 2019

Universita Karlova v Praze, 1. lékařská fakulta

Stručná charakteristika práce

Doktorská disertace je zaměřena na problematiku endometriózy v rozvoji dyspareunie a algopareunie a zkoumá též psychologické a sexuologické aspekty tohoto onemocnění.

Práce je představuje souhrn deseti publikací, které tvoří přílohu práce. Autor v přehledových pracích i vlastních výzkumných studiích popisuje problematiku tohoto onemocnění především z pohledu imunologického.

Ve vlastních zjištění studuji autoři korelace anamnestických údajů (menstruace, poruchy menstruačního cyklu), faktorů životního stylu (kouření, BMI, alkohol) a krevních hodnot hormonů (FSH, LH, PRL, estradiol, progesteron, TSH, DHEA-S, kortizol) a onkomarkerů (CA-125 a CA-19-9). U vzorku 50 žen našli korelaci mezi těmito onkomarkery a dehydroepiandrosteron-sulfátem.

V práci, kde se autoři soustředili na psychické problémy -konkrétně na úroveň stresu, disociativní symptomy a jejich korelaci s biologickými markery endometriózy -provedli dotazníkové šetření 55 žen s uvedenou diagnózo. Zjistili korelaci TSC 40, SDQ 20 a a onkomarkerů CA-125 a CA-19-9.

Dotazy k této práci jsou uvedeny níže.

V poslední části práce se autoři soustředí na terapii a klinicky významné je zjištění, že konzervativní terapie endometriózy nepřinesla zlepšení sexuálních dysfunkcí. Přiklání se proto k chirurgickému řešení což dokumentují kazuistikou.

Výhrady mám ke stylu psaní některých českých textů. Konkrétně v časopise Gynekolog. Z abstraktů není zřejmé kolik pacientů se zúčastnilo studie a jaké intervence byly prováděny. Práce ale byly publikovány a redakci to nevadilo, tak se omezují na konstatování, že psaní abstraktů a textů obvyklé v českých psychiatrických časopisech mi připadá vhodnější.

V metodice článku „Traumatic stress, oncoproteins CA-125, CA-19-9 and endometritis“, nejsou rozepsány psychologické testy, jakým způsobem byly administrovány, ani zda byly validovány, což je překvapivé. Rovněž v diskusi postrádám úvahy o možném biologickém vysvětlení pro vztah mezi hodnotami TSC-40 a CA-125 a CA-19-9. Práce ale byla přijata k publikaci a redakci to nevadilo.

Dotazy autorům

1/ Je TSC-40 a SDQ 20 validován pro použití v ČR?

2/ Autoři sdělují „The results of this are in agreement with tested hypothesis focused on the relationship of stress and dissociative symptoms with CA-125 and CA-19-9 as indicators of endometrial and cancer pathology“

Jsou hodnoty TSC 40 a SDQ 20 skutečně indikátory endometriozy, nebo je reakce na stres (měřená TSC 40) a disociace (měřená SDQ 20) jen důsledkem diagnózy endometriózy a případného rakovinného onemocnění? Jinak řečeno, nemůže se jednat o to, že stress je důsledkem sdělení dg. Endometriózy a případného rakovinného onemocnění?

3/ Proč se autoři domnívají, že jde o přímý vliv endometria na stresovou reakci a ne pouze o jednu z náhodných asociací??

4/ Mají autoři nějaké specifické biologické vysvětlení pro vztah mezi hodnot TSC-40 a CA-125 a CA-19-9 ?

Závěrečné hodnocení

Předkládané práce splňuje požadavky na kvalitní vědecko- výzkumné publikace a přináší vlastní, originální výsledky. Statistická analýza u většiny publikovaných prací byla prováděna pomocí statistických programů, u jednotlivých originálních studií byly použity adekvátní statistické metody. MUDr. Fiala prokázal, že je schopen samostatné a systematické tvořivé vědecké práce. Proto doporučuji práci přijmout v předložené formě a na jejím základě doporučuji udělit MUDr. L. Fialovi titul PhD.

V Praze 31. 3. 2019

doc. MUDr. Jan Vevera, Ph.D

Psychiatrická klinika LF UK a FN Plzeň, alej Svobody 80, 304 60, Plzeň

Tel.: +420775 9 83837

E-mail: veverajan@gmail.com Tel: 377 103 101, Fax: 377 103 956